

ВЪПРОСИ

От Анелия Янева, Василена Дранчовска, Стою Згуров, Филип Савов, Татяна Костадинова, Радослава Качерилска, Геника Михайлова, Десислава Попколева, съдии в Софийски районен съд, Софийски градски съд и Върховния касационен съд.

Относно: Доклад за Модел 4, разработен в рамките на Дейност 1 „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури“ по проект „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“, изпълняван от ВСС по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г.

1. Моля да представите обобщени данни по въпроса: каква ще бъде общата численост на съдиите при реализацията на Модел 4 – с колко ще бъдат повече или по-малко от сега, както и каква ще е числеността на съдиите от РС, ОС и АС след реализацията на Модел 4 в сравнение със сегашната /доколкото данните в доклада не са обобщени понастоящем/?;

2. Според позицията на един от вносителите на проекта, съдия Красимир Шекерджиев, изразена нееднократно, включително на заседание на ВСС, проведено на 08.6.2021 г.: „Неоправдано е 60% от съдиите да работят в районен съд през половината си професионална кариера, а някои през цялата.“ В такъв случай, защо през април 2021 г., след обявяване и приемане на Модел 4 от Пленума на ВСС, 57,4 % от свободните места в административните съдилища в РБ бяха обявени от ВСС за заемане чрез конкурс за първоначално назначаване от външни на системата лица, при положение че по този начин се препятства възможността за повишаване на районните съдии в административните съдилища, каквато пък е една от целите на реформата?;

3. Не считате ли, че реалният проблем не е в това, че голяма част от съдиите работят на ниво районен съд, а в обстоятелството, че е налице немалка разлика във възнагражденията, които получават съдиите от различните нива в системата? Не считате ли, че решаването на този проблем би било по-ефективно чрез намаляване на разликата във възнагражденията между съдиите от различните нива, а не чрез повишаването на голям брой съдии и то чрез безprecedентни промени в структурата на съдебната власт и в родовата подсъдност по делата?;

4. В доклада за Модел 4 са посочени следните проблеми при провеждане на конкурсите, в частност относно тяхната продължителност: липса на възможност за провеждане на самостоятелни конкурси за отделни органи на съдебна власт; избраните конкурсни комисии не могат да проведат бързо процедурите, като оценят в разумен срок кандидатите и обявят класиране;

предвидената в закона възможност да бъдат обжалвани решенията на СК на ВСС за назначаване на спечелилите конкурса, resp. продължителността на делата във ВАС. Защо в доклада липсва една от известните на всички магистрати причина за забавяне на конкурсните процедури /и за повишаване, и за преместване/, а именно необходимостта от атестации на участниците и забавянето на процедурата за тяхното изготвяне? Не считате ли, че без анализ и решаване на този проблем /с атестациите/ конкурсите по модел 4, макар и замислени като ритмични, отново биха се забавили именно защото необходимостта от положителна атестация е условие за участие и оценка на кандидата?;

5. По какъв ред ще се осъществяват конкурсите за повишаване в административните съдилища и в специализирания наказателен съд?;

6. Доколкото СРС е най-натовареният съд в страната, а СГС - най-натовареният окръжен съд в страната, по какъв начин реализирането на Модел 4 ще разреши проблемите с неравномерната спрямо други съдилища в страната натовареност на тези две съдилища?;

7. Ако при реализацията на Модел 4 в СГС бъде повишен нужният му брой съдии от СРС, не считате ли, че това ще доведе до сериозен кадрови дефицит в СРС, който няма как да бъде компенсиран поради липсата на достатъчно брой желаещи съдии от страната да се преместят да работят в СРС? От друга страна, ако в СГС бъдат преместени по-малък брой съдии, за да не се стигне до горния проблем, означава ли това, че необходимият брой кадри в СГС ще бъде запълнен със съдии, които понастоящем не работят в СРС, а в други съдилища из страната? В случай на положителен отговор, не считате ли, че това противоречи на идеята Ви за предвидимо и бързо кариерно израстване на съдиите от СРС? Не считате ли, че по този начин съдиите от СРС ще бъдат ощетени от гледна точна на техния легитимен интерес за кариерно израстване в рамките на съдебния им район, който е най-натовареният и в който години наред са полагали труд? Същите въпроси се отнасят и за повишаването по Модел 4 на съдиите от СГС в САС.;

8. Защо избрахте вешните дела да станат подсъдни на окръжен съд като първа инстанция, а делбите и делата по ЗН остават на районен съд /с тази подробност, че понастоящем не всички дела по ЗН са подсъдни на РС като първа инстанция - съгласно задължителните тълкувателни разяснения, дадени в т. 1А от тълкувателно решение № 4 от 14.03.2016 г. по тълк. д. № 4/2014 г. на Върховен касационен съд, ОСГК, исковете с правна квалификация чл. 42 от Закона за наследството са оценяими и подсъдността се преценява по правилата на чл. 104 ГПК/, при положение че втората група дела се характеризират с по-голяма фактическа и правна сложност? В този случай оправдано ли ще е според Вас оставането на съдиите по вписванията към РС,

при положение че всички вещни дела, исковите молби и актовете по които подлежат на вписване/отбелязване, ще са подсъдни на ОС?;

9. Мотивирате „качването“ на определени групи граждански дела на окръжен съд с обстоятелството, че те „застояват“ един продължителен период от време в районния съд, който ги разглежда понастоящем като първа инстанция. В тази връзка направихте ли анализ на въпроса какъв период от време отнема на окръжните съдилища да разгледат същия вид дела, които са му подсъдни по сега действащите правила на родовата подсъдност? Не считате ли, че липсата на съпоставка на времето, за което РС разглежда едно вещно дело, с времето, за което ОС разглежда едно вещно дело при сегашното положение, прави горния извод неподкрепен с факти, като би могло да се стигне и до по-голяма забава на вещните дела /в случай че се окаже, че на окръжния съд му е необходимо повече време да разгледа едно вещно дело/?

10. Не считате ли, че с изменение на разпоредбите, касаещи местната подсъдност по граждански, административни и административнонаказателни дела, ще се постигне по-ефективно разрешаване на проблема с неравномерната натовареност между съдилищата? Например, чрез въвеждане на задължителна местна подсъдност по определени групи дела: по искове по чл. 411 и чл. 410 КЗ /по местонастъпване на събитието/, на задължителна местна подсъдност по адрес/седалище на ответника, по местоизпълнение на договор и др.? Това беше извършено посредством законодателни промени в последните няколко години - чрез въвеждане на задължителна местна подсъдност по дела на и срещу потребители, по искове за застрахователни обезщетения и др. Такава промяна е далеч по-малко радикална в сравнение с предлаганата по модел 4. Не считате ли, че следва да се проведе запитване в тази връзка /промяна на местната подсъдност/ сред съдиите, гражданите, адвокатите и търговците в районите на съдилищата, които са против реализацията на Модел 4 поради това, че предвижда закриване на съдилища и превръщането им в териториални поделения?;

11. Заявихте, че непостоянният състав на районните съдилища ще се определя от председателя на съответния окръжен съд. Смятате ли, че това разрешение е съвместимо с конституционната повеля за независимостта на съдиите? Не считате ли, че така би станало възможно чрез назначаване на съдии за определени заседания в районния съд да се заобиколи принципът за случайно разпределение на делата, като се стигне до положение, при което председателят на окръжния съд „произволно“ избира съдиите, които да заседават, resp. решават определени дела?;

12. При реализацията на Модел 4 във всички случаи ще възникне проблем със сградната обезценост на СГС и САС. Имате ли предложение за разрешаване на този проблем? Не считате ли, че разделянето на един и същи съд /съдилища/ в отделни сгради би довело до допълнителни неудобства и

разходи? Тук е мястото да се посочи, че положението със сградата на СРС по-скоро е и следва да бъде изключение, а не правило. Проучихте ли проблемите и допълнителните разходи, породени от разделянето на СРС в две сгради?;

13. Не считате ли, че с реализацията на Модел 4 биха се обезсмислили институтите на младшия съдия и на НИП?;

14. Не считате ли, че преместването на големия брой дела в окръжните съдилища ще затрудни достъпа до правосъдие на гражданите? Ако предвиждате възможност за участие в открито съдебно заседание чрез видеоконференция при явяване на лицата в сградата на териториалните поделения, как виждате реализацията на тази дейност – чрез служител, който да удостоверява самоличност на гражданин/адвокат, явил се в ТП, чрез извършване на тази дейност от съдия, което би ангажирало този съдия с обезпечаване провеждането на „чужди“ заседания? По какъв начин и в какъв срок страната/нейният представител следва да заяви дистанционно участие в открито заседание? Не считате ли, че това би довело до повече затруднения, отколкото до осигуряване на реален достъп до правосъдие на гражданите/адвокатите от по-малките, отдалечени и труднодостъпни райони на страната?;

15. Защо считате, че съдиите от възвивния съд са в състояние да дадат пълна и обективна оценка на работата на кандидатите за повишаване от РС, при положение че много голям процент от първоинстанционните дела приключват без да са обжалвани постановените решения, а всеки един съдия от възвивната инстанция е осъществявал инстанционен контрол като докладчик върху пренебрежително малък брой от постановените от всеки един съдия от първоинстанционния съд актове? Считате ли, че съдиите от възвивния съд ще имат възможност да отделят достатъчно от работното си време, за да се запознаят подробно и задълбочено с актовете и атестациите на всички кандидати и че осъществяването на конкурсните процедури по този начин ще гарантира по-качествен подбор на съдиите, които да бъдат повишени?

vss@vss.justice.bg

От: Anelia laneva <aneliaianeva@gmail.com>
Изпратено: 11 юни 2021 г. 0:47
До: vss@vss.justice.bg
Относно: Въпроси по Модел 4
Прикачени файлове: въпроси модел 4.docx

Здравейте,
приложено Ви изпращам няколко въпроса по модел 4 от изброените в прикачения файл съдии, които моля да посочите и Вие на интернет страницата на ВСС.

Поздрави

